

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Caput VIII. Narrat quam ei bonum fuerit, orationem prorsus non intermisisse ne animam perderet; quamque ea praestans remedium[m] sit, ad, quae amissa sunt, recuperanda; suadet omnibus, ut ei sedent, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

NARRAT QUAM EIBONVM FVERIT, ORATIONEM PROP-
sus nau intermisisse, ne animam perderet, quamq; ea prestans remedium sit ad, qua em-
sa sunt, recuperanda: suadet omnibus, vt ei se dent tantumque in ea sit bonum
contineri vt, esto in ea non perseuerent, magnum nihilominus
bonum sit, aliquo saltem tempore pretiosum
hoc monile habere.

*Eius humi-
litas.*

NON immeritò hocce vitæ meæ tempus ita ponderaui & excussi,
quod videam, nullum futurum, qui aliquam e rei adeo mi-
læ & improbæ vfu voluptatem capiet. Vellem sanè, vt, qui hæc legent,
mei nauseam conciperent, videntes animam adeo pertinacem, & inger-
tam erga eum, à quo tot gratias & fauores accepit, cu peremque facul-
tatem mihi fieri declarandi, quoties illo durante tempore, contra
Deum meum offenderim, eò quod forti illi & solida orationis colum-
næ non inniterer. Procellosum & tempestuosum hoc mare viginti pro-
pè annis nauigau, alternis modo labendo, modo resurgendo, sed imper-
fectè admodum, eo quod post resurrectionem ad vomitum mox redi-
rem & vitam ita imperfectam ducerem, vt peccata venialia propè nihil
facere, mortalia verò, esto ea metuerem, non tamen ita timebam, vt
quidem oportebat, cum eorum occasiones non declinarem. Hoc dicere
scio, isthunc viuendi modum ita acerbum & difficilem esse, vt nullus eo
fingi, dari uè videatur posse difficilius: neque enim fruebar Deo, neque vi-
lam e mundo voluptatem capiebam. Cùm enim in mundanis recreatio-
nibus eram, mox vt mihi in mentem redibat, quid Deo deberem, quam-
dam in ijs amaritudinem sentiebam: cùm verò cum Deo conuersabar, af-
fectus, & desideria mundana me inturbabant. Hæcque pugna ita quæ-
dam pænosa & permolesta est, vt nesciam quomodo eam, vel ad mentem
ferre potuerim, nedum ad tot annos. In hoc tamen magnam Dei erga me
misericordiam liquidè perspicio quod, tametsi cum mundanis agerem
& in mundo viuendum mihi esset, animum nihilominus haberem ad or-
rationem exercendam: animum inquam: nescio enim quamnam ad rem,

*Vita ea a-
cerba est,
quæ nec
Deo frui
nec mundo.*

*Qui oratio-
nem exercet
alio modo
Deo presen-
tes sunt,
quam alij.*

ex omnibus quæ in mûdo sunt, magis opus sit animo, quam vt quis de re-
ge suo prodendo tractet, & interim sciat, hoc illum minimè lacere, & mi-
quã eius præsentia ex oculis amittat, Nã licet semper corâ Deo simus quoties
quot sumus, Iogè tamen alio modo ei præsentem esse videtur ij, qui oratio-
nem exercet: vident enim assidue se ab eo videri, cum fortasse alij ad mul-
tos etiam dies ne vel cogitant quidem, Deo se præsentem esse, verum quæ-
dem est, quod toto hoc tempore per multos aliquando mentes, & creda-
etiam

etiam, per vnum annum integrum mihi cauerim, ne DEVM peccando offenderem, & orationi multum infisterim, variasque diuersimodè diligèntias adhibuerim, necubi eum offenderem (& quia, quidquid scribo, cū veritate coincidit, & verissimum est, ideò de hac re iam ago) sed bonorum illorum dierum perexigua mihi est memoria; vnde quam paucissimi fuerint oportet, mali verò numero plurimi. Vix abibat dies, quin multas eius horas orationi impenderem, nisi me aut infirma impedire valetudo, aut de foris ingruentia negotia. Cum corpus ægrum esset, animus ad Deum, diuinaq; valentior erat, dabamq; operam, vt qui mecum tunc tractabâr, etiam benè quoad Deum, valerent; quod ipsum etiam à Deo inter orandum efflagrabam, ac sapiùs cum ijs de ipso loquebar. Ita vt (excepto fortasse illo anno quem dixi) è viginti octo annis (tot enim sunt, ex quo in oratione me exercere cepi) octodecim, & amplius hac in pugna & conflictu, quòd modo me Deo, modo mundo alternatim applicarem, transegerim: in ijs verò annis, qui mihi iam commemorandi restant, pugna, tamen ea parua non fuerit, causa mutata est, sed quia tunc (vt quidem existimo) in Dei seruitio eram & mundanam vanitatem perspectam habebam, mihi omnia, vt postea referam, suauiua fuèret. Causa igitur, ob quam hæc omnia ita particulatim deduxi, hæc est, primò vt & Dei misericordia, & mea erga illum ingratitude (vti iam antè dixi) appareat: deinde vt omnes magnum illud bonum intelligant; quod præstat anima Deo, cum illam disponit, vt se in oratione cordialiter, & bona cum voluntate exercent, esto non tam benè, ac quidem oportet ipsa per se disposita sit, & quomodo Dominus illam, si modo in ea perseueret, non obstaculis peccatis, tentationibus, & diuersis lapsibus, quos diabolus causabitur, tandem (vt quidem mihi ipsa certò persuadeo) ad salutis portum pertrahat: sicut me (vt mihi quidem iam videtur) per suam gratiam eo pertraxit: diuina eius maiestas faxit, ne posthac denuò ad me perdendam reuertar. Quântum porrò boni proneniat in oratione (mentali inquam) se exercenti, sancti ac pij viri scripto prodidère, de quo Deo laus sit, & gloria. Et licet hoc ita non esset, ego, tamen si parum humilis sim, non tamen vsque eo arrogans sum, vt de hac re aliquid scribere audeam. De re autem, cuius aliquã experientiam habeo; hoc dicere possum, scilicet eum, qui semel oratione exercere cepit, nullo eamdem pacto intermittere debere, quæcumq; deum peccata cõmittat, cū hæc ipsa vnicum medium sit ad resurgendū, & in rectã viã redeundū, & sine ea perdifficile futurū sit aliquod remediū inuenire. Videat porrò ne diabolus ita ipsum tētet, sicut alias me tētauit, vt scilicet ex humilitate quadam eam intermitterat, quin imò indubitatè sibi persuadeat, verba Dei fallere non posse, vt potè qui promisit se quotiescumque verè nos commissorum penitet, & non amplius eum offendere

G 2

pronieniat.

S.
Theresia

Opera

N. III

156

Quantum
ex oratione
boni proneniat.

52
 Qui statuit
 nō amplius
 Deum of-
 fendere ad
 primam
 suam ami-
 citiā redit.

Quid sit or-
 ratio men-
 talis

Per oratio-
 nem ad Deū
 accedere de-
 bemus.

proponimus, ad primam nos amicitiam & gratiam admittendum, & eor-
 dem fauores nobis daturum, quos prius, & aliquando etiam maiores, si
 quidem id penitentia promereatur. Eum verò, qui nondum oratione se
 dare incipit, ex amore Dei rogo, ne tanto se bono vllatenus frustratum
 velit. Nihil autem hic est quod metuat, sed quod desideret: nam esto non
 proficeret neque contenderet, vt ad illam perueniret perfectionem, vt
 nimirum eos gustus & delectationes mentis promereatur, quas perfectus
 Deus concedit; hoc saltem lucrabitur, quod ad viam, quæ ad celos ducit,
 notitiam deueniet; & si modo perseueret, de diuina misericordia spero
 fore, vt frustra non sit: nemo enim vquam eum in amicum delegit, quin
 hoc ei abundè sit compensatum. Quia iudicio meo, nihil oratio mentalis
 est aliud, quam quoddam inter amicos colloquium & tractatio de amicitia,
 & sæpe cum eo in secreto agere, à quo nos amari scimus. Si autem eum
 nondum diligas (nam, vt amor sit verus, & amicitia durabilis, conditiones
 vtriusque amantis conformes esse oportet, & inter se conuenire) porro
 iam tum certissimum est, nullum in Domini conditione defectum posse
 reperiri, cum interim nostræ sit proprium, vt vitiosa, sensualis & ingrata
 sit: vnde numquam eo peruenire potes, aut induci, vt in tantum ipsum di-
 ligas: nam non est conditionis tuæ, cum tamen videas, quanti tua referat,
 illum amicum habere, quaque ipse te ardentè diligit, hanc diu cum eo,
 qui tui adeò dissimilis est, conuersandi penam haud inuitus subi. Quam
 ò infinita Dei mei bonitas, nihil video videre te, atque pariter me ipsam
 quam vellem, ò gaudium Angelorum, quoties hoc mecum considero,
 penitus me in te amando consumere, & annihilare? Quam item certum
 est, te tolerare eum, qui te, vt secum sis, non patitur! Quam te bonum ci-
 micum exhibes, Domine mihi quam illum recreas ac supports! quam pa-
 tienter expectas, vt tuæ se conditioni conformet, & artemperet, cum tu
 interim illius conditionem benignè tolles! quin imo in satisfactionem
 ac bonum computum singula, quibus te amat spatia, ac momenta admi-
 rit, & propter penitentia punctulum omnia eius peccata & debita obli-
 uisceris. Verum hoc esse, liquidò in me perspexi: non video autem, mi Do-
 mine Creator, cur totus mundus ad te per particularem hanc amicitiam
 venire non procuret. Mali, qui tuæ conditionis non sunt, venire ad te de-
 bent, vt eos reddas bonos, dummodò te patiantur ad duas saltem horas
 singulis diebus apud se manere; esto interim ipsi apud te non sint nisi sen-
 centis curarum, & cogitationum mundanarum distractionibus intercur-
 rentibus, sicuti ipsa faciebam. Per hanc porro vim, quam sibi metipsis in-
 ferunt, vt apud tam bonum amicum sint (nam in principio quidem hanc
 re amplius quid facere non possunt, imò & interdum nec diu postea) de-
 mones violentè impedis, ac retines, ne illos oppugnent, vtque quoties
 minuit

vitium vitium contra ipsos habeant, illis autem è contra robur & vires animi suppeditas ad hosce deuincendos; ita quidem, vt neminem (ò omnium vitam vitam) de vita tollas, sed vitam corporalem etiam sustententes maiorem eis valentiam dando, & vitam animæ concedas. Non intelligo sanè quid tandem timeant, qui mentali orationi sese applicare timent; & verè cur merentur nescio; consultò autem dæmon hunc metum cõsultat, vt per eum verè nobis noceat, ac melesfaciat, cum scilicet per hunc me impedit, quominus recogitem, quoties, & quam grauitè Deum offenderim, quantum illi debeam esse infernum, ac caelestem quamdam gloriam, denique necogitem ingentes illos cruciatus, & labores, quos mei causa subiit. Circa hæc omnis mea oratio versabatur, & versata est, quamdiu in illis periculis constituta fui; & hæc, quando poterã, identidem ruminabam; imò per aliquot annos, sæpius magis laboraui, vt horam, quã ad orandum mihi præfixeram, citò transactam viderem, attendens anxie quando tandè signum eius elapsæ daretur, quã vt aliis rebus bonis me darè, & non rarò quantumlibet graue penitentiam libentiùs subiissem, quã me ad orandum recollectissem. Vis porrò, quam mihi diabolus, aut peruersa mea consuetudo faciebat, vt orationem intermitterem, & tristitia, quæ me, dum intrã Orationum me abdentem, occupabat, tanta erat, vt, quò mihi vim facerem, omni me conatu, & animo conitti oporteret (quem tamen animum non exiguum habere dicor, & ad oculum videre fuit, eum mihi plusquam malebrem à Deo datum esse, nisi quod malè eum impendi) sed Deus tandem auxilio suo mihi aderat. Postquam verò hanc mihi vim fecissem, maiorem longè quietem sensi, & consolationem, quàm aliquoties, dum in libro pio legere gestiebam. Si ergo Dominus me ita nefariã tanto tempore sustinuit; & euidenter quoque pateat, hæc via omnibus malis meis remedium adhibitum esse, qui, quantumlibet malus, timeat? nemo sanè: nam esto sit pessimus, tot saltem annis malus non erit, post tot à Domino gratias acceptas: aut quis diffidere poterit, cum ipse me tanto tempore sustinuerit: idque dumtaxat, quod commodum aliquem locum, & tempus quærerem, & ambirem, quo ipse mecum ageret; & hoc sæpè me inuitat; quod magnam mihi vel ego, vel Dominus ipse vim faceret: si ergo oratio, etiam ipsi minimè seruietibus, imò etiã aduersus ipsum delinquentibus tantopere prodest, ac necessaria est, & nemo dicere in veritate possit, vllum ex ea damnũ prouenire; sed certũ sit, maius ex eo sequi, quòd oratio non colatur, cur, quæso, eã omitteret qui Deo vel seruiant vel seruire volunt? Quod cur facerent, equidem prorsus nõ intelligo, nisi fortasse, vt vitæ huius molestias ac difficultates maiore cũ difficultate transigat, Deoq; velut ianuam occludant, ne quam ipsis in illa consolatione & recreatione mittat

S.
Theresia

Opera

N. VII

156

Timere exercitium orationis mentalis malus est timor.
Qua Sancta huius fuit oratio.
Quam sibi vim inferret ad orationem faciendam, & quem possit ea senserit requiem.

immittat. Duorū profectò me miseret. Quā enim suo illi dispendio Deo feruiunt; cum è contrā ijs, qui orationi se dant, ipsemet Dñs sumptus omnes quā largissimè quodamodò suppeditet, cū pro exiguo, què suscipiūt, labore, consolationē submittat, cuius adminiculo difficultates occurrētes æquanimiter perferant. Quoniā verò de his consolationibus, quas in oratione perseuerantibus Dominus elargitur, postea vberius loquēdi locus erit: hinc nihil de iisdē hic dico; hoc vno excepto, orationem veluti portam fuisse, per quam magnæ illæ gratiæ, quas mihi præstitit, venerunt; quæ si ocludatur, nescio qua illas via submittere poterit: nam, esto quidem ipse ad animam aliquam ingredi ad eam ea deliciandum, & simul eam recereandam veller, nullus patet aditus: cupit namque eam esse solam, cupit mundam, cupit earumdem recipiendarum desideratissimam, quocirca si multa ei obstacula & remoras obijciamus, nullam autem ad ea submouenda operam adhibeamus, quomodo ad nos veniet, aut quomodo singulares eum gratias nobis cōferre volumus? vt autē præstans eius misericordia elucescat, nec non quantū indè mihi boni obuenerit, quod orationem, ac lectionem piā numquā intermiserim, referā hic (cū tanti id referat bene scire, & intelligere) quibus diabolus machinis animā aggrediatur, quò eā expugnet; simul & artificiū, & misericordiā, quā eā Dominus ad se reducere satagit; vt legētes, sic pericula caueant, à quibus mihi ipsa satis nocui. Antè omnia igitur, ex amore Domini nostri Iesu Christi, & per ardētem illū, quo omnimodis nos ad se reuocare allaborat, amorē quòslibet rogo, vt quascūq; peccandi occasiones fugiāt: si enim illas nō declinamus, sed captemus, quā nobis esse potest securitas, cū tot nos inimici oppugnet, & tāta ex aduerso in nobis sit ad nos defēdēdos imbecillitas; velle e quidem captiuitatē, quā tū temporis anima mea captiua detinebatur, aliquo modo possem describere: quia sciebam, & videbam captiuam quidem illam esse: quo tamen constricta vinculo teneretur, intelligere planè non poteram, vt nec credere id quod Confessarij mihi non ita exaggerabant, tam esse malum, quā id ego in anima mea esse sentiebam. Quidam ex illis, cū scrupulis pressa consilij, & auxiliij causā ipsum adijissem, mihi dicere veritus non est mihi, esto ad summum contemplationis genus euecta essem, id genus occasiones, & conuersationes minimè posse nocere. Erat hoc iam circa finem, quandò scilicet, diuina iuuante gratia iam me à magnis peccandi periculis magis cauebam, tametsi ipsam occasionem peccandi nondum penitus declinarem. Quod autem omnes me desideria bona habere, & orationi subindè insistere viderent, multum sane ijs agere videbar; anima autem mea facillè intelligebat, non esse id facere illud, ad quod obligata erat ei cui tantum debebat. Miseret sanè me iam eius, quod tam multa tunc sustinuerit, quodque ei tam

55
Nimia li-
bertas no-
xia.

ei tam parùm ab omnibus, præterquam à DEO venerit subsidij, de-
indè quod tanta ei daretur libertas ad recreationes & consolationes suas
sectandas, dicendo, eas licitas esse. Quam deindè in concionibus sen-
si, pena non erat exigua, & ita eisdem audiendis afficiebar, vt, si quem
cum spiritu & benè concionantem viderem, particulari quodam erga
eum amore ferrer, ita tamen vt eum ipsa non procurarem, & vndè is mi-
hi oboriretur, prorsus ignorarem. Penè numquam aliqua mihi concio
tam inepta & incongrua visa est, vt non eam libenter audirem, etsi alio-
rum, qui eam audissent iudicio concionator non benè esset conciona-
tus: si autem bona esset concio, particularem quamdam indè volu-
ptatem hauriebam. Numquam penè, ex quo orationi vacare cœpi, tædio
mihi fuit de Deo & loqui, & alios loquentes audire. Conciones, porro,
quas audiebam, aliquando summæ mihi erant consolationi, aliquando ve-
rò valdè me cruciabant, quòd in illis intelligerem, multum me distare ab
eo, quòd esse debebam. Rogabam itaque Dominum, vt me adiuuaret: sed
(proùt mihi nunc quidem videtur) in eo debui tunc errasse, quòd fiducia
non penitus in diuina eius maiestate ponerem, nullam verò penitus in
memetipsa. Queritabam itaque remedium, & conatum adhibebam què
poteram: sed verisimile est, non intellexisse me, omnia parum, aut nihil
uolare, nisi de nobis ipsis penitus diffidentes, fiduciam omnem in Deo po-
namus: Volebàm scilicet viuere: intelligebam namque me neutiquam vi-
uere, sed cum quadam vmbra mortis, certare; & nemo erat, qui mihi vi-
tam daret, hanc tamen à memetipsa capere non poteram: qui autem eam
mihi dare poterat, non sine ratione mihi non succurrebat, cum iam toties
me ad se reduxisset, & eum ipsa turpiter deseruissem.

Concionibus
audiens
deleatur
Sancta M.

Tædio illi nō
fuit de Deo
loqui.

Sibi diffidat
homo peni-
tus & Deo
fidat.

C A P V T IX.

REFERT QUIBVS ANIMAM EIVS MEDIIS DEVS EXCITARE,
& aliquod ei, in tam spissis tenebris lumen dare, & virtutes eius, ad
eum non offendendum corroborare cœ-
perit.

ERAT igitur anima mea, iam lassā & exhausta, & licet quiescere ipsa
spaululū veller, malitamen, quos habebat, habitus, & consuetudi-
nes nullam ei requiem, indulgebant. Factum est autem, vt, cum quadam
die oratorium intrassem, quamdam in eo viderim imaginē, quæ ibidem
custodiæ causa reposita, & ob festum quoddam in monasterio nostro ce-
lebrandum mutuo accepta erat. Depictus in ea erat Redemptor noster
Christus, vulneribus, & plagis vnde quaque deformatus; ita aspicientes
ad compassionem commouens, vt statim, atq; in eam oculos conieci, tora
nerius

S.
Theresia

Opera
N. III
156